

PETER ZUMTHOR

Švýcarský architekt, držitel řady prestižních ocenění jako např. Mies van der Rohe Award (1999), Pritzker Prize (2009) či RIBA Royal Gold Medal (2013).

Narodil se do truhlářské rodiny dne 26.4.1943 v Basileji a tak byl již od raného věku v blízkém kontaktu s designem a řemeslem. Rozhodl se následovat kroky svého otce a roku 1958 se vyučil truhlářem. Po několika dalších letech studia na uměleckopřírodově škole v Basileji odchází jako výtvarný student do New Yorku.

Na konci 60 let 20. století si otevřel vlastní architektonickou kancelář ve švýcarském Haldensteinu, malé horské vesnici, kde společně s pouhými 15 spolupracovníky tvoří dodnes.

Na rozdíl od dalších architektů světového formátu nezdělali ani nepropagovali své projekty na internetu či sociálních sítích. Není se tedy čemu divit, že bývá často označován za mlučícího mytického paustevníka či dokonce "horského muzeu".

Jako filozof je zakotven na osobní zkušenosti nabyté detailním zkoumáním výstavbového světa a na vnímání prostoru pomocí všech lidských smyslů. Nejcharakterističjším prvkem jeho tvorby je zejména hra světla a stínu.

ABSTRAKCE

Úvodní úlohy ve formě 2D kompozice, reliéfu a kostky vycházejí z charakteristických prvků budovy lázní ve švýcarském Valsu, které jsou jednou z vůbec nejúspěšnějších Zumthorových prací.

Nosná konstrukce je vystavěna z vrstvených kamenných desek, které vytvářejí dojem masivní, kompaktní hmoty, jež vystupuje z terénu nad zemský povrch, a ve svém nitru vytváří jakousi tajemnou jeskyni. Kromě toho si zde architekt opět hraje se slunečním světlem a vpusťl ho do ohromné kamenné „pevnosti“ za pomoci malých mezer mezi jednotlivými stropními deskami, čímž dodává prostoru úplně jinou, tajemnou atmosféru.

Právě vrstvení kamenných desek a promyšlené světélky ve stropní konstrukci se staly hlavním inspiračním zdrojem mé 1. abstrakce.

Kompozice vychází z letáckého pohledu na lázně, ze kterého je přesně vidět jednotlivé promyšlené světelné mezery na jinak homogenní zelené střeše.

Reliéf na tuto kompozici navazuje a přidává i prvek vrstvené zdiva. Kostka potom vše posouvá do trojrozměrného prostoru a jeho umocňuje Zumthorovu hru se světlem a stínem.

2. řada abstrakcí potom vzniká na základě hlavní fasády, která, za přítomnosti velkých ortogonálních okenních otvorů a teras, vytváří charakteristickou tvář stavby v horské krajině.

Reliéf si prvním jednoduchým až obyčejným vzhledem zachovává čistou minimalistickou tvář, která je také velmi důležitá pro Zumthorovu práci. Kostka je vytvořena pouhým spojením 2 jednoduchých „bloků“, které reflektují na ortogonální tvar Zumthorových staveb.

„Stojím před prvními bloky, které zadní vyzdí z kamenných výřezů v nedávném terénu. Jsem překvapený a zmataný, vlastně se nepovažuji za umělce. Ale je to akurátost kvádří, sestavených z kamenných desek, hrubá a zároveň jemná, hrubá a měkká, jemná a tuhá. Tuše se a zároveň odstýrá jakási akurátost, jsem nepokojná. Na okamžik se mi zpozorí pocit, že se mi podaří vyjít z této a zprostředkovat se, protože se stává hmotou a říd se vlastním zákonitostí.“

Promyšlet architekturu, Peter Zumthor, 2010

FASÁDA

Hl. inspirací pro návrh fasády byla budova muzea Kolumba v německém Kolně nad Rýnem. Nově vzniklé muzeum stojí na místě bývalého benediktinského kláštera kostela svatého Kolumby z 16. století, zde zůstaly už pouze obvodové zdi, vápencová socha panny Marie a šedé architektonické výkopy. Jednou z hlavních podnětů architektonické soustře bylo zachovat stávající výkopy a nejlépe si s tímto zadáním poradit právě Peter Zumthor.

Malými spárami obvodového pláště k ruinám proniká venkovní přirozené světlo, které v kombinaci s vrstvenými stínými vytváří tajemnou atmosféru a šetrné osvětluje pozůstatky ruiny. Na nadarmo se také muzeum přirovná "muzeum světla a stínu".

Model fasády poukazuje na kontrast mezi moderními ortogonálními okenními otvory a starými klenbami, a vyzdvihuje architektonickou hru s přirozeným světlem.

V obrysovaných vlnách křehkého nitva je zvláštní síla. Člověk se jen musí dostatečně dívat.“

Promyšlet architekturu, Peter Zumthor, 2010

PŮDORYS

V úloze půdorysu se od kolínské Kolumby vracíme opět do švýcarského Valsu, kde jsme zaujali zejména výše označený výřez plánu.

Neustále se opakující šatny, odpadkové místnosti a sprchy, velmi obdobného tvaru, vynikají společně se dvěma velkými bazény poměrně zajímavou architektonickou kompozicí.

Půdorys reaguje na změnu úrovně v oblastech bazénů a vytváří do popředí nosné stěny jednotlivých místností ve trojrozměrné formě.

Pro lepší čitelnost také využívá pouze 3 epulativních se ústředí, které jsou rozmístěny téměř identicky jako v původním architektonickém půdorysu.

„Jedli je tím věm, který na mě tak zapůsobil, skutečně krásný, nezást. dobře prokázat, že samotného tvaru, protáhlé, měkké, formě, a v níž se cítí, ale zároveň je, která přeskáčí mezi objemem a mrou, způsobí, aby zůstali rozrušení a hlukovou ostrost postlu, což oba patří krásy Valsu, však ovšem.“

Promyšlet architekturu, Peter Zumthor, 2010

Pohled kaple Brudei Klaus, Wachendorf, Německo, 2007

Sichness Memorial, Varda, Norsko 2011

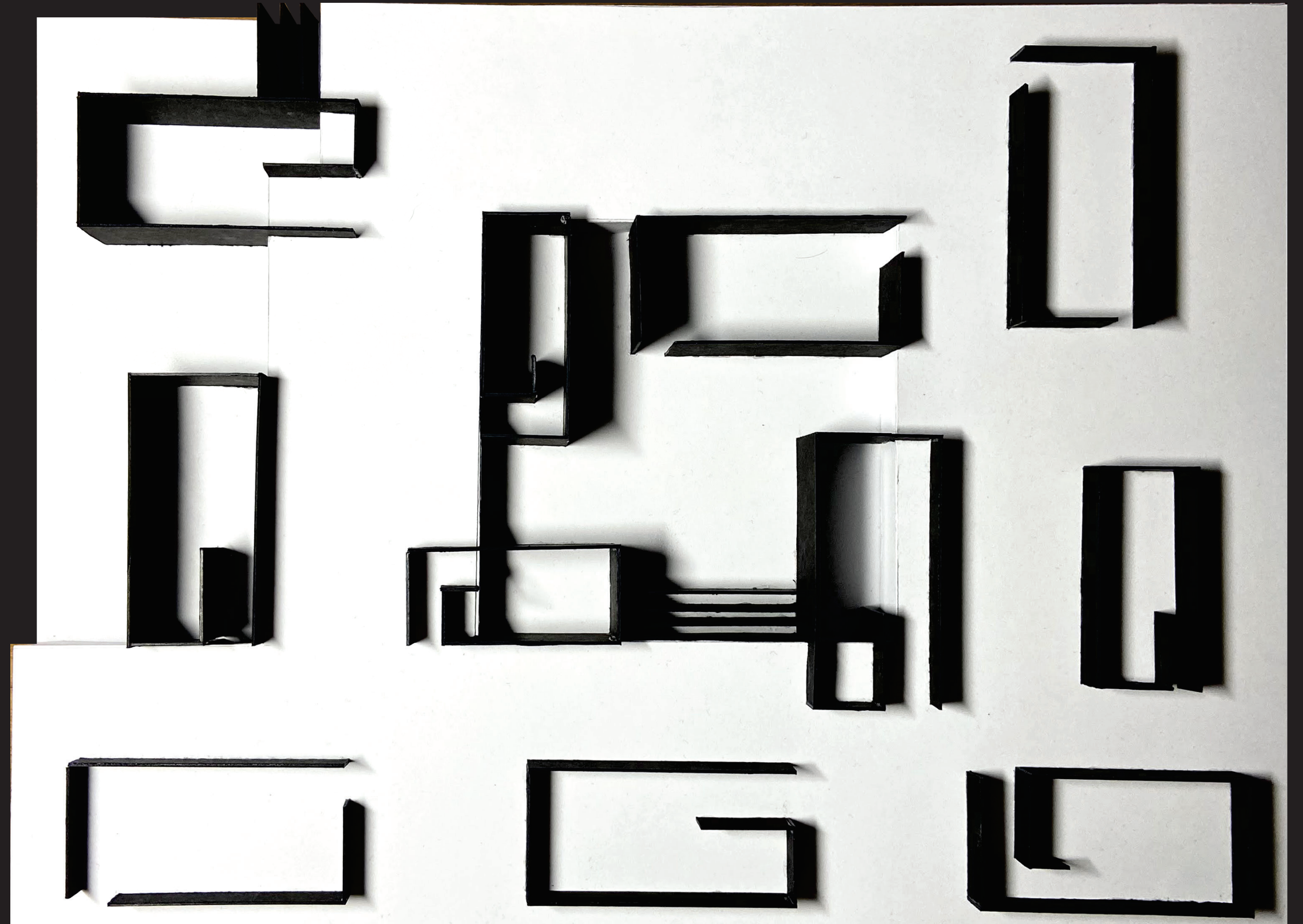
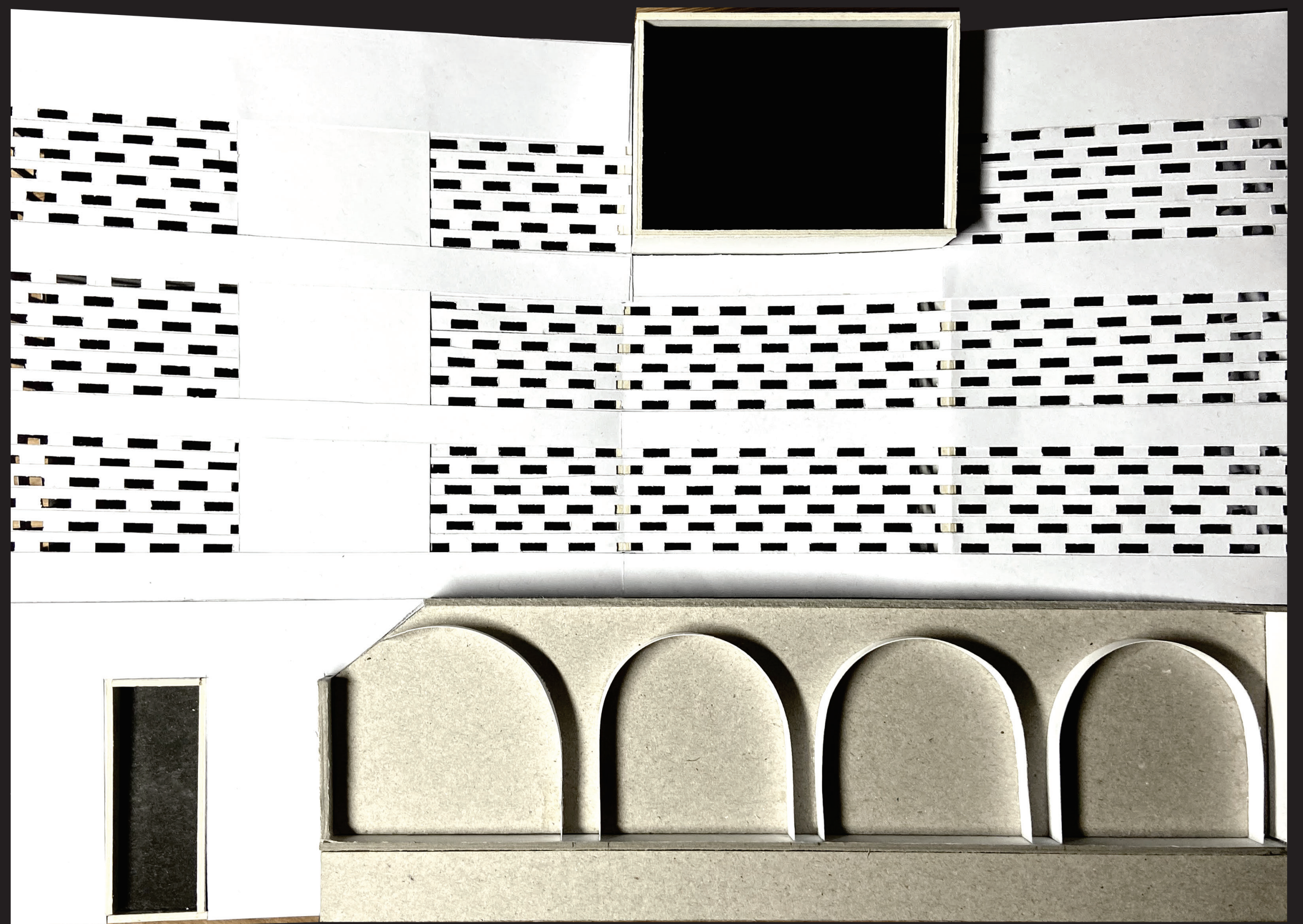
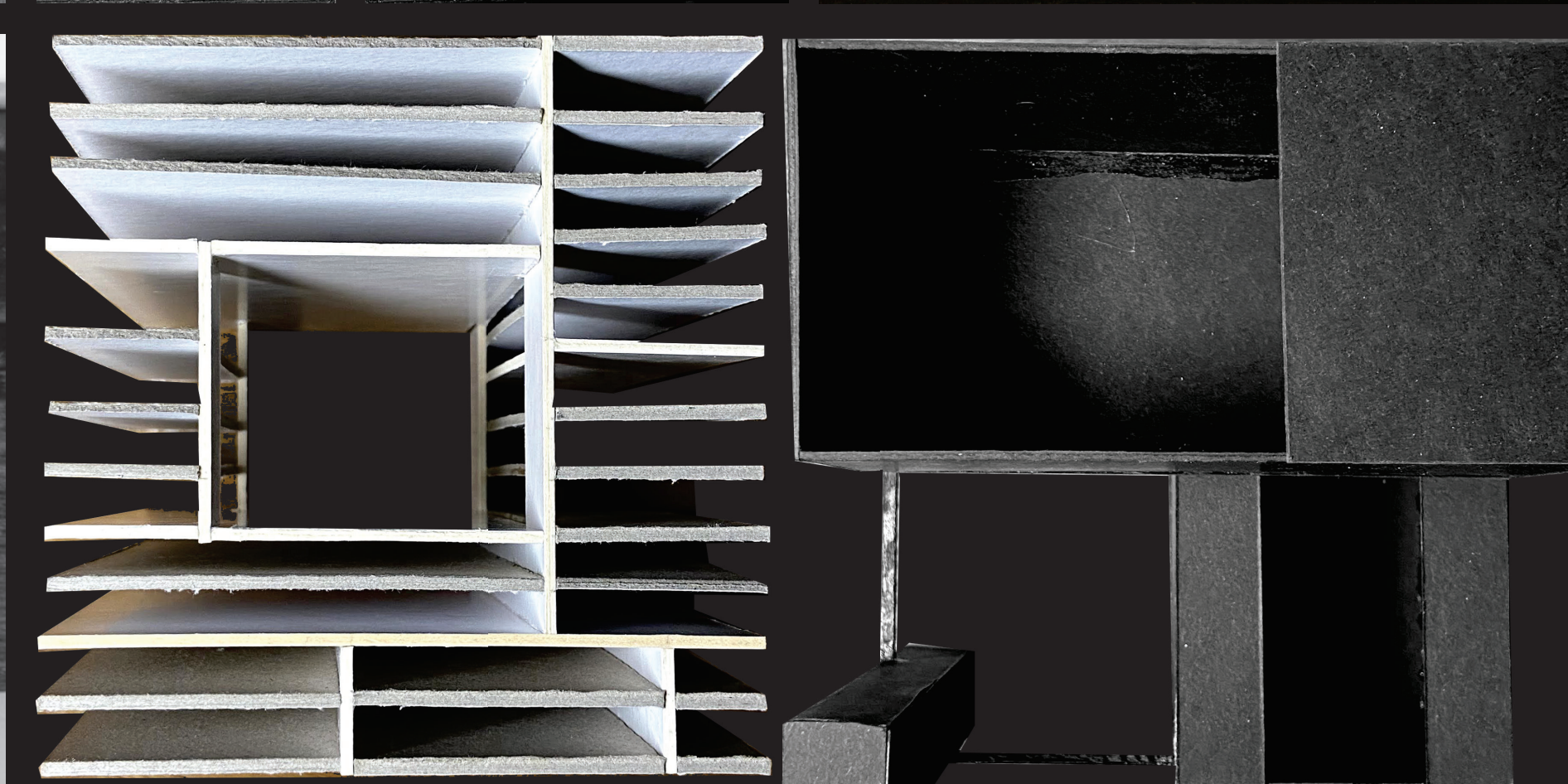
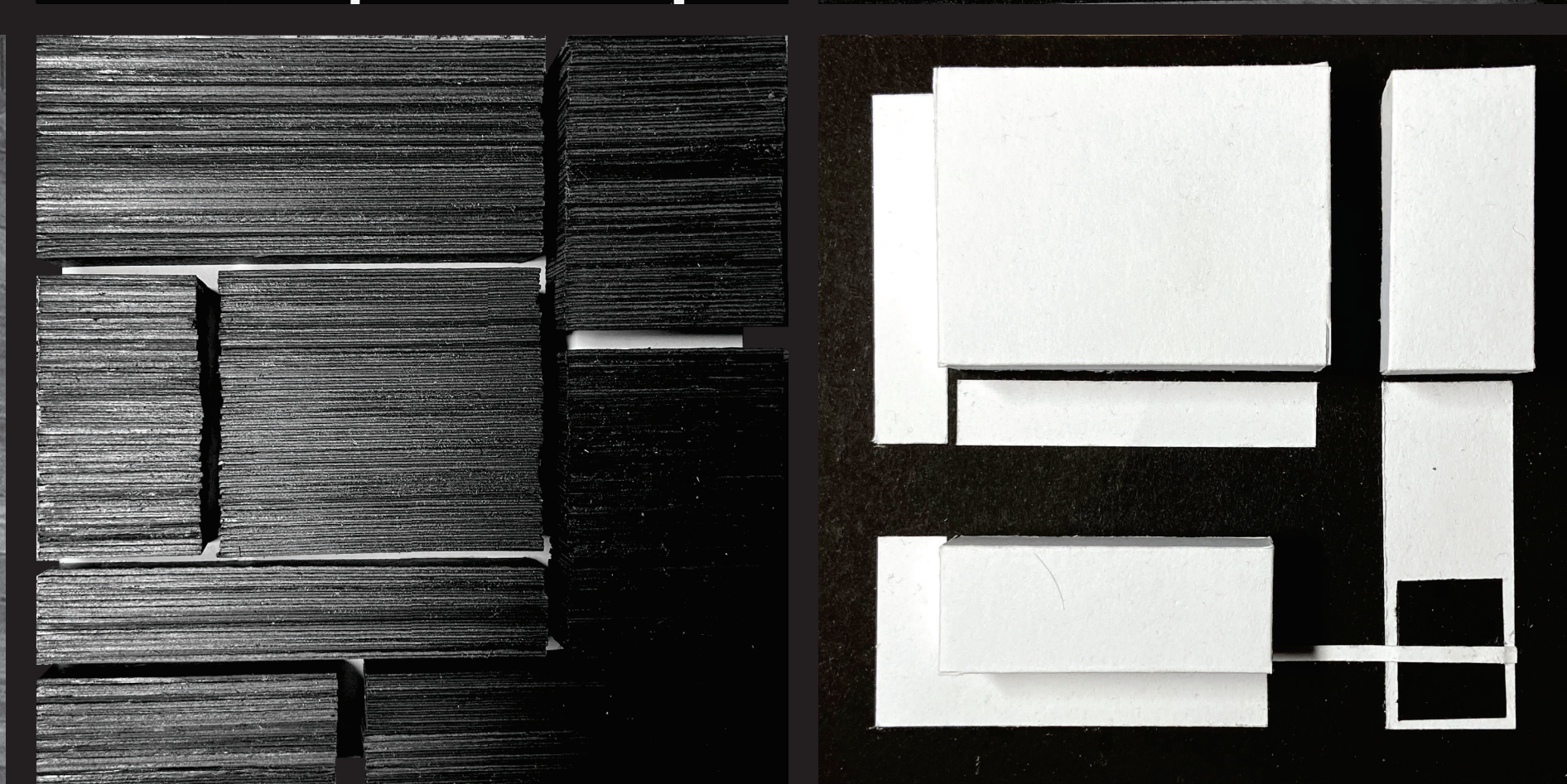
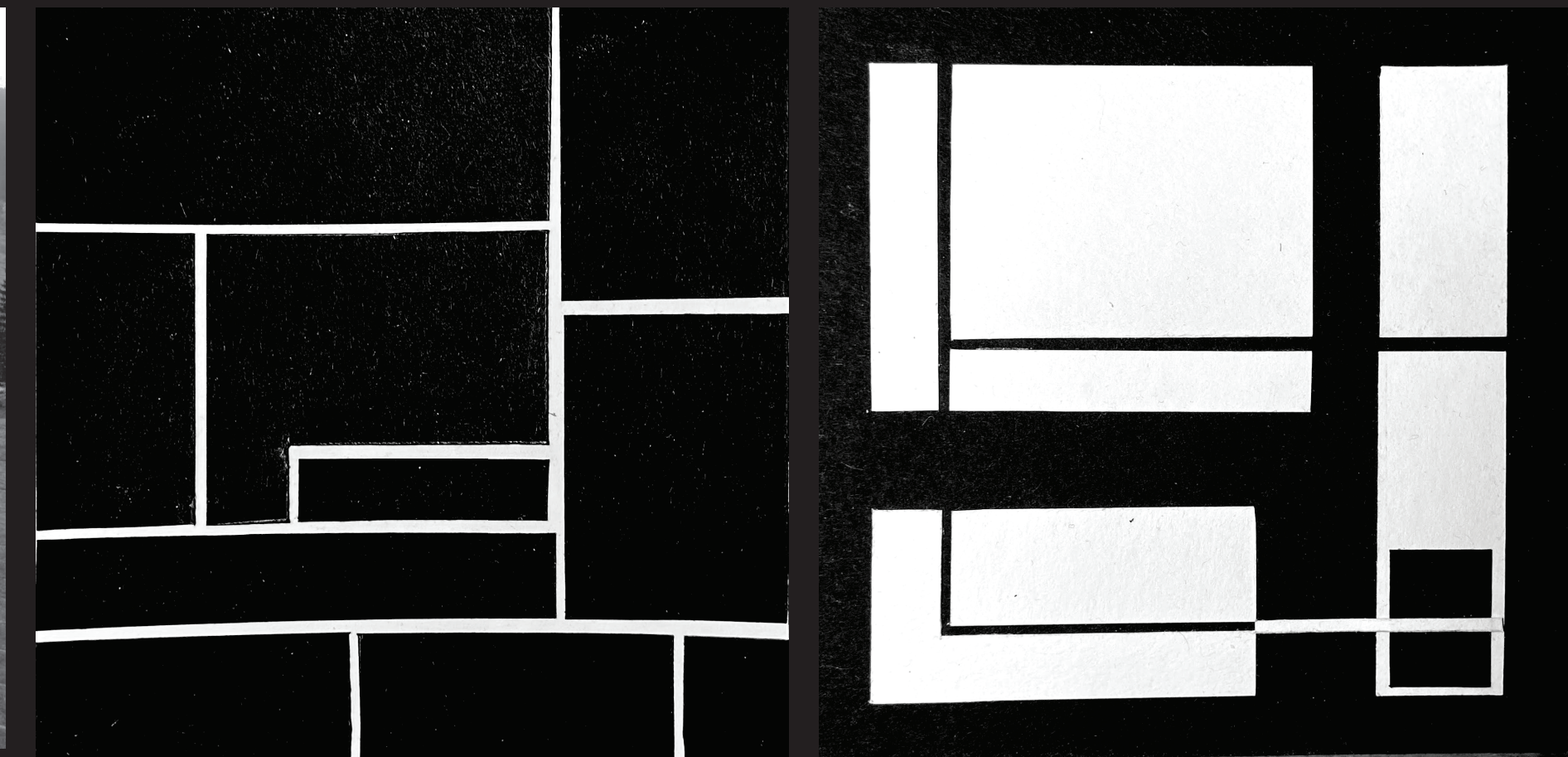
Kunsthauz Bregenz, Rakousko, 1997

Kolumba, Kolín nad Rýnem, Německo 2007

Therme Vals, Švýcarsko 1996

LADISLAV VALA

ARCHITEKTONICKÁ KOMPOZICE_ZS 2020/2021
ARCHITEKTURA A STAVITELSTVÍ_Fsv ČVUT V PRAZE
ATELIÉR: ČIVRNÁ_FILSAK

